

SOP PCBS De Fontein

Schoolondersteuningsprofiel

2018-2019

School voor Protestants Christelijk Onderwijs te Den Helder

PCBS De Fontein te Den Helder, onderdeel van Stichting Kopwerk

Scholengroep Den Helder Zuid

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. Gegevens van PCBS De Fontein

Directeur	: Jaap Hus
Tel.	: 0223-660731
E-mail	: fonteindenhelder@kopwerk.nl
Website school	: www.fonteindenhelder.nl
Website stichting	: www.kopwerk.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

PCBS De Fontein maakt deel uit van Stichting Kopwerk, een Protestants Christelijk bestuur met 23 scholen (van Andijk tot op Texel) en 1 school met een antroposofische inslag.

Onze school is een christelijke school. Daarom wil de school helpen richting geven aan het zoeken naar en het gestalte geven aan de christelijke waarden en normen. Dit zijn de leefregels die ons gegeven zijn om te werken vanuit een veilige en geborgen omgeving. Zo bieden we kinderen de kans zich te ontwikkelen tot volwaardige, evenwichtige, positieve mensen, met respect voor anderen en zichzelf. De leerkracht is hierbij een begeleider en helper, die waar nodig is het kind beschermt en weerbaar maakt, zodat het kind zelfstandig juiste beslissingen leert te nemen en de zorg voor de ander verder ontwikkelt.

De School staat aan de IJsselmeerstraat 184 te Den Helder en is gehuisvest in het complex van 'De Brede School IJsselmeerstraat'. De school heeft momenteel 10 groepen en heeft een, in pandige, samenwerking met peuterspeelzaal 'Bonte Bijtjes' van Stichting Kinderopvang. De school maakt, voor de gymnastieklessen, gebruik van de sporthal in het complex en beschikt over een eigen kleutergymlokaal. De school is toegankelijk voor minder validen, er is een aangepast invalidentoilet en er is een lift om de eerste verdieping te kunnen bereiken. Bij de start van schooljaar 2018-2019 bezoeken 238 leerlingen de school. Binnen de school werken we samen met een cliëntengroep van Esdegé Reigersdaal. Dagelijks hebben hier 6 cliënten met een verstandelijke beperking hun werkplek, tevens zijn er dagelijks drie begeleiders aanwezig.

Tevens huisvesten we een 'samenwerkingsklas' van De Troubadour. Hier volgen een viertal cliënten van de 'jonge' basisschoolleeftijd een activiteitenprogramma waarbij ook wordt meegedraaid met lesmomenten in de reguliere lesgroepen. In deze groep zijn dagelijks twee begeleiders aanwezig. Onze leerlingen maken deze cliënten dagelijks mee en zien op deze wijze dat iedereen van 'waarde' kan zijn op onze school.

In samenwerking met de Onderwijs Begeleidings Dienst biedt de school huisvesting aan de behandelplek 'Dyslexie' hier worden leerlingen van diverse scholen 'behandeld'.

Onderwijsvisie

Duidelijkheid, rust, regelmaat en veiligheid vormen de basis waarop en waaraan wij als leef-, leer- en werkgemeenschap willen werken. Belangrijk is dat een leerling zich prettig voelt op school en met plezier elke dag naar school gaat. Vaste regels en afspraken spelen daarom voor ons allen in het dagelijks samenzijn een belangrijke rol. Door middel van structurele 'Kanjerslessen' leren de kinderen inzicht te krijgen in de manier waarop je je kunt gedragen in

verschillende situaties. De leerkrachten op De Fontein zijn gecertificeerd Kanjertrainer. In een goede sfeer is het goed werken om het maximale uit ieder kind te kunnen halen. Een ieder kan zich ontwikkelen naar eigen kunnen en ontvangt, waar nodig, extra ondersteuning. Goede samenwerking met ouders is hiervoor onontbeerlijk, zo ook een goede verslaggeving van de leerling vorderingen. Onze leerlingen gaan goed voorbereid naar het vervolgonderwijs, er wordt voldaan aan de kerndoelen van het ministerie. Er wordt gewerkt met een uitgebreid Leerlingvolgsysteem, de gegevens die dit oplevert gebruiken wij om het vervolg van de leerstof te bepalen. Geen toets is 'zo maar'.

Samenwerking hebben wij hoog in ons vaandel staan en achten wij onontbeerlijk voor een goede ontwikkeling. Samen leren en samen (be)leven. Samenwerkingsvormen komen o.a. tot uiting tijdens het 'tutor-lezen', het werken in het schoollaboratorium en op de schooltuinen.

Leerstofgericht

Onze school werkt volgens het leerstof jaarklassensysteem. Binnen de lesgroepen wordt gewerkt in een drietal begripsniveaus waarbij de instructie wordt aangepast naar de behoefte van de leerlingen. Op deze wijze spelen we in op verschillen in ontwikkeling. Wanneer leerlingen hiernaast nog extra begeleiding nodig hebben wordt dit in samenspraak met ouders, leerkracht, interne begeleiding en onderwijsassistent gerealiseerd.

Veel aandacht wordt besteed aan het kweken van verantwoordelijkheid voor het eigen werk van de leerlingen. Door middel van zelfstandig werk momenten en het hanteren van eigen 'weektaken' wordt, vanaf groep 1, gewerkt aan een taakgerichte houding.

Prioriteiten in kerndoelen

De leerstofgebieden Nederlandse taal en Rekenen worden geacht grote aandacht te krijgen binnen het basisonderwijs. De beoordelingssystematiek van het onderwijs is hier nog steeds op afgestemd.

Veel aandacht wordt er besteed aan het taalonderwijs waarbij een sterk accent wordt gelegd op het leesonderwijs, zowel technisch lezen als begrijpend lezen.

Jaarlijks zijn twee, landelijke, toetsmomenten waarbij de leerlingvorderingen worden gemeten en worden bekeken in vergelijking met de landelijke gemiddelden.

Thematisch en Methodisch aanbod

De groepen 1 en 2 werken op thematische wijze. Via een beredeneerd aanbod wordt de lesstof verdeeld in thema's die in de klassen wordt uitgewerkt. Het 'spelend leren' staat hoog in het vaandel. De leerkrachten zijn getraind in het aanbieden van 'betekenisvol spel' waarbij grote aandacht wordt gegeven aan woordenschat en begrippen. De behandelde thema's worden afgesloten met toetsmomenten waarbij de behandelde woordenschat wordt getoetst aan de hand van woordenlijsten.

Van groep 3 t/m 8 werken we met methodes om een ononderbroken ontwikkeling van de kinderen mogelijk te maken. De methodes zijn de 'rode draad' en voldoen aan de kerndoelen die aan goed onderwijs worden gesteld. Bij aanschaf van nieuwe methodes wordt specifiek gelet op de methodische mogelijkheden voor begeleiding van 'onder- en bovenpresteerders' Alle gebruikte methodes hanteren methodetoetsen voor resultaatbepaling.

Leerstofaccenten, vakmatige accenten

De prestaties van alle kinderen worden 2 maal per jaar (vanaf groep 3) middels methode-onafhankelijke toetsen (cito) bijgehouden. Mocht blijken dat kinderen onder de landelijk vastgestelde norm presteren, dan wordt er door de leerkracht samen met de intern begeleider gekeken welke aanvullende ondersteuning nodig is. Hierbij gaan we uit van het werken volgens de principes van het handelingsgericht werken. Deze zaken worden beschreven in het groepsplan van de desbetreffende groep. Vanuit dit groepsplan krijgen de dagelijkse activiteiten vorm. Wanneer een leerling, voor bepaalde vakgebieden, in aanmerking komt voor een handelingsplan wordt de inhoud hiervan met de ouders besproken. Het handelingsplan wordt ondertekend door school zowel als ouders. Het komt voor dat op De Fontein leerlingen de school doorlopen met een aangepast programma. Dit kan zijn op één specifiek vakgebied maar kan ook het totale onderwijspakket omvatten. In zo'n geval is er een zorgplan opgesteld dat met ouders besproken is, ondertekend wordt en regelmatig met de ouders wordt teruggekoppeld.

Voor leerlingen die bovengemiddeld presteren wordt, in overleg met de intern begeleider, lesstof gezocht waarbij uitgegaan wordt van het gegeven dat de extra lesstof uit de gebruikt methodes niet voldoet of reeds verwerkt is.

Voor deze aanvullende les-/verwerkingsstof wordt voortdurend gewerkt aan uitbreiding van het aanwezige materiaal waarbij gelet wordt op: toepasbaarheid, mogelijkheden voor variatie van werkvormen en rekening kunnen houden met de specifieke vaardigheden van de leerling.

De blik naar buiten

De tijd dat de school de deuren sloot en zich naar 'binnen' richtte is voorbij. De leerlingen van De Fontein worden voorbereid om een waardevolle deelnemer van onze samenleving te worden. De Fontein treedt de 'buitenwereld' met een open blik tegemoet. Jaarlijks ondernemen de lesgroepen activiteiten buiten de school waarbij interactie voorop staat. Dit varieert van het bezoek van brandweer en ambulance aan kleutergroepen, het bezoeken van ouderen in zorgcentra of een bezoek aan gemeentebestuur en een vraaggesprek met de burgemeester. De verschillende activiteiten variëren per leerjaar.

Methodekeuze

De methodes voor de verschillende vakgebieden moeten uiteraard voldoen aan de kerndoelen die aan goed onderwijs worden gesteld. Er moet op drie niveaus lesgegeven kunnen worden. Dus: instructie, vervolginstructie, verwerkingsstof, zelfstandig werken, herhalings- en verrijkingsstof.

Verder dienen methodes aandacht te besteden aan de nieuwe ontwikkelingen en dienen uitdagend te zijn en leerlingen te motiveren om oplossingen te zoeken voor de gestelde vraagstukken. Voor begrijpend lezen, muziek, engels en geschiedenis wordt gewerkt met 'digitale' methodes die door hun opbouw en inrichting in staat zijn om in te spelen op de

actualiteit. Bij aanschaf van nieuwe methodes wordt specifiek gelet op de 'digitale' toepasbaarheid en de aanwezigheid van 'verrijksstof'.

4. Kengetallen

	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017	01-1-2018
Leerlingaantallen	273	253	254	247	238
Gewichtenleerlingen 0,3	37	35	38	41	45
Gewichtenleerlingen 1,2	17	14	14	18	23
Verwijzingen naar:					
- SBO	4 (= 1,4%)	2 (0,8%)	2 (0,8%)	1 (0,4%)	1 (0,4%)
- SO			0	0	2 (0,8%)
- Excellentie PK			0	0	
- Excellentie Eureka			0	0	

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

Naar aanleiding van het onderzoek van de inspectie in september 2015 heeft de inspectie geconstateerd dat De Fontein voldoende presteert op de onderzochte indicatoren.

Samenvattend stelt de Inspectie het volgende:

- De Fontein te Den Helder heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.
- De school heeft een breed leerstofaanbod.
- De ontwikkeling van de leerlingen wordt gevolgd door middel van toetsen en observaties, maar de kwaliteit van toetsanalyses en de groepsplannen dient te worden verbeterd.
- Het didactisch handelen van leraren is op orde.
- Het schoolklimaat en de veiligheid beoordeelt de inspectie als goed.
- De kwaliteitscultuur van de school is voldoende, maar onderdelen van de kwaliteitscyclus (met name de borging en de opbrengstgerichtheid) zijn voor verbetering vatbaar.

*Inmiddels heeft de school hier structurele verbeteringen aangebracht. In een nieuw ontwikkeld dagplanningformat is een directe koppeling naar zorgvraag van leerlingen. Hierin wordt duidelijk aangegeven welke leerlingen specifieke ondersteuning ontvangen.

Drie maal per jaar evalueren groepsleerkrachten met de intern begeleider, hier worden de resultaten van methode- en methode overstijgende toetsen gebruikt als 'input'. Tevens worden hier de gegevens van groeps- en individuele observaties gebruikt.

6. Organisatie van de ondersteuning

De school zelf kent drie ondersteuningsniveaus van basisondersteuning: Zodra blijkt dat de groepsleerkracht meer ondersteuning nodig vindt, worden ouders/verzorgers direct ingelicht. De ondersteuning en het niveau daarvan wordt altijd besproken.

6.1 Niveau 1: basisondersteuning:

- De leerkracht observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten. De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen. De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie waarbij leerlingen actief betrokken zijn.
- De groepsleerkracht geeft in een eerste gesprek de ondersteuning van het kind aan: ondersteuning in de klas en bijv. door wie

6.2 Niveau 2: basisondersteuning:

- De groepsleerkracht en ouders bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de groepsleerkracht:
 - Of zijn/haar ondersteuning te intensiveren
 - Of de intern begeleider van de school te consulteren

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het groepsplan. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt kan daar onderdeel van uitmaken.

6.3 Niveau 3: basisondersteuning:

Leerlingen die, ondanks de geschetste ondersteuning, onvoldoende succesvol blijven worden besproken in het Ondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit directeur, intern begeleider en een orthopedagoog. Dit eventueel aangevuld met één of meer externe deskundigen. Ouders worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als al niet eerder gestart is dan wordt, in ieder geval, met ingang van deze fase het Groeidocument van het SWV gehanteerd.

Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- Een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning
- Een gerichte ondersteuning in- of buiten de groep door inzet van extra ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijssteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher)
- Het uitvoeren van een handelingsgericht / psychologisch onderzoek
- Een overgaan naar niveau 4

6.4 Niveau 4: extra ondersteuning:

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, verhuist het Groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een extra arrangement toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

- Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, bijv. logopedie)
- Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht)
- Jeugdzorgarrangement
- Combinatie van arrangementen
- Verwijzing naar één van de voorzieningen van het Samenwerkingsverband

6.5 Niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af zonder welke een leerling niet kan deelnemen van Speciaal Basisonderwijs (SBaO) Speciaal Onderwijs (SO).

De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een toelatingsbesluit, af te geven door de CTO.

7. Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

Als school hechten wij een zeer grote waarde aan een goed pedagogisch klimaat. Binnen de school is het pedagogisch klimaat op een drietal niveaus te herkennen. Schoolbreed d.m.v. de drie 'kapstokregels', in de klas en individueel. Voor het aanleren en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, verantwoordelijkheid dragen en andere sociaal emotionele aspecten in het kader van burgerschap werken we met de 'Kanjertaining'. Wekelijks worden er door de leerkrachten, die scholing op dit gebied hebben gevolgd en nog jaarlijks volgen) kanjerlessen gegeven. De Kanjertraining is, ook door de inspectie, erkend als methodiek die een, bewezen, goede bijdrage levert op groeps- en schoolniveau. In april 2018 heeft de school, na 4 jaren van scholen, de officiële erkenning, als Kanjerschool, van het Kanjerinstituut gekregen.

De onderwijsinhoudelijk gerelateerde ondersteuningsbehoeften (bijv. in taal of lezen) later onverlet dat ook kinderen op school onvoldoende tot hun recht komen als er sprake is van gedragskenmerken zoals ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder), PDD-NOS (Pervasive Developmental Disorder Not Otherwise Specified), ASS (Autisme Spectrum Stoornis) en faalangst en specifieke kenmerken op het gebied van begaafdheid.

Onze school neemt deze kinderen in principe op, ondersteund met de inzet van onze onderwijsassistenten en, waar nodig, met begeleiding en adviezen van de intern begeleider en/of externen.

Vanuit de kanjertraining worden de leerlingen twee maal per jaar bevroegd op hun welbevinden op sociaal en emotioneel gebied. Voor de groepen 1 t/m 4 wordt hier momenteel een leeftijdsgericht instrument ontwikkeld vanuit de kanjertraining. Voor het 'totale beeld' werken de groepen 1 t/m 2 met het observatie- en notatiesysteem 'KIJK'. Voor de groepen 1/2 levert dit een dermate compleet beeld op dat is besloten om het toetsen van de kleuters achterwege te laten.

7.2 Basisondersteuning

Bij de constatering dat de leerling op sociaal-emotioneel gebied extra ondersteuning nodig heeft, wordt in overleg met de intern begeleider gerichte oefening aangeboden. Bij onvoldoende ontwikkeling wordt (in goed overleg met de ouders) met externen overleg gevoerd, dit kunnen andere basisscholen uit de scholengroep zijn. Het kan ook zijn dat via het OT geadviseerd wordt om aanvullend onderzoek te verrichten.

Op De Fontein kan al veel ondersteuning in eenvoudige en enkelvoudige vorm gegeven worden.

Echter: begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van het kind. Daarbij komt dat door wisselingen in personele bezetting de ondersteuningsmogelijkheden ook kunnen wisselen. Het hieronder genoemde aanbod geeft dan ook vooral een indicatie weer van de ondersteuning die we in principe kunnen bieden, gerelateerd aan onze ondersteuningsstructuur. Begeleiding zal altijd afgestemd worden in overleg met de ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school. Wij kunnen nu de volgende ondersteuning realiseren, al dan niet met externe hulp:

- ADHD: herkennen, opstellen begeleidingsplan, structurele aanpak in de klas, al dan niet met externe ondersteuning
- PDD NOS: herkennen, bieden van veiligheid en vaste structuur in de reguliere klassensituatie
- ASS: herkennen, bieden van veiligheid en vaste structuur in de reguliere klassensituatie
- Faalangst en concentratieproblemen: herkennen, gerichte begeleiding door individuele gesprekken door interne coach of leerkracht
- Pestgedrag herkennen en aanpakken via de Kanjertraining

7.3 Extra ondersteuning

In een aantal gevallen hebben kinderen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. De aard van deze ondersteuning wordt opgebouwd in samenspraak met Intern Begeleider, Onderwijs assistent, Orthopedagoog, leerkracht en ouders. Vanuit het, standaard, toegewezen begeleidingsbudget vanuit het SWV wordt deze ondersteuning gerealiseerd. Voor specifieke leerlingen wordt dan tevens een Groeidocument opgesteld. Wanneer de

mogelijkheden van de school niet toereikend zijn is het mogelijk om een aanvullend arrangement aan te vragen via het Samenwerkingsverband.

Wanneer ouders hun kind aanmelden op De Fontein, waarbij ze aangeven dat hun kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, gaan we altijd eerst met hen in gesprek. Vaak loopt er al een bepaald traject en als school dienen we te bepalen of wij deze ondersteuningsbehoefte in voldoende mate vorm kunnen geven. Hierbij wordt intensief samengewerkt met instanties die zich reeds bezig houden met de zorg rondom deze leerling. Mocht blijken dat de school onvoldoende begeleidingsmogelijkheden heeft dan zal de school op zoek gaan naar een passende plek voor de leerling. Dit kan binnen de eigen scholengroep gebeuren maar ook daar buiten. Voorop staat dat het belang van de leerling gediend moet worden.

8. Ondersteuning lezen en spelling

8.1 Basiskwaliteit

We besteden veel aandacht aan het leesonderwijs. We hanteren een doorgaande lijn in zowel Technisch als Begrijpend lezen. In groep 1-2 worden voorbereidende activiteiten gedaan volgens het werken in thema's waarbij diverse methoden als 'bronnenboek' fungeren. Bij het werken in deze thema's staat de woordenschatontwikkeling centraal. In groep drie maken we gebruik van de methode 'Veilig Leren Lezen', deze methode biedt zowel het lezen als schrijven geïntegreerd aan. Na het aanvankelijk lezen in groep 3 wordt er in groep 4, 5 en 6 veel tijd en aandacht besteed aan het voortgezet technisch lezen. Het eerste half uur van iedere schooldag staat in het teken van 'stillezen' in het 'bibliotheekboek'. Leerlingen van groep 7 worden opgeleid als 'leestutoren' van groep 4. In blokken van 8 weken wordt twee maal per week samen gelezen. Tegelijk komt de nadruk steeds meer op het begrijpend (en later ook het studerend) lezen te liggen.

Voor begrijpend lezen gebruiken we vanaf groep 4 de methode Nieuwsbegrip en Nieuwsbegrip XL, Nieuwsbegrip XL wordt volledig op de computer verwerkt. Deze methode koppelt begrijpend lezen aan actuele maatschappelijke thema's uit het nieuws.

8.2 Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende leesvaardigheid te laten verwerven. Voor een aantal leerlingen vraagt dat meer inspanning. We toetsen het begrijpend en technisch lezen met behulp van het Cito leerlingvolgsysteem en de methode-gebonden toetsen. Deze laten zien wanneer een leerling (on)voldoende leesvorderingen maakt. Wanneer er sprake is van een stagnatie of juist een versnelling in de leerontwikkeling, dan krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht of een ander aanbod. Bij het begrijpend lezen wordt gewerkt met 'niveau-instructiegroepen', het niveau hiervan wordt bepaald door de resultaten van de leerstof overstijgende toetsen van Begrijpend Lezen.

Wij zijn er op gericht dyslexie tijdig te herkennen, middels het dyslexie protocol, en kunnen leerlingen hierbij gericht ondersteunen. De Intern Begeleider volgt in schooljaar 2016-2017 de opleiding tot 'dyslexie-specialist'.

De school biedt tevens huisvesting aan een 'behandelplek' voor gediagnostiseerd dyslectische leerlingen. Ook worden hier leerlingen van andere basisscholen 'behandeld'.

8.3 Extra ondersteuning

Wanneer een leerling in groep 1 zes weken op school zit volgt een eerste taalscreening. Leerlingen die hierbij op een 'D of E-niveau' scoren komen in aanmerking voor ondersteuning in de 'PUK-groep'. Hier wordt op thematische wijze gewerkt aan de uitbreiding van de woordenschat.

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken treffen we extra maatregelen. We maken, waar nodig, gebruik van de programma's : Connect lezen, Ralfi-lezen. Voor spelling gebruiken we Spelling in de lift. Deze begeleiding vindt deels binnen- en buiten de klas plaats. Afhankelijk van de vooruitgang die de leerling boekt, brengen we door deze werkwijze ook in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leerprobleem of leesstoornis. Afhankelijk van de mate waarin kan er sprake zijn van een tijdelijk behandeltraject buiten de school.

Het monitoren van de leerlingen begint al in de kleutergroepen, waarbij we, naast observaties en gerichte toetsing, ook het instrument KIJK gebruiken om signalen van taalachterstand of taalvoorsprong vast te leggen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders geïnformeerd worden. Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie, kunnen kinderen getoetst worden conform het landelijk vastgestelde dyslexieprotocol.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. De referentieniveaus geven vulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs geldt het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F).

In de kleutergroepen werken we met dagelijkse observaties en met hulp van een leerlingvolgsysteem (KIJK) volgen we de ontwikkeling van jonge kinderen. We sluiten aan bij de onderwijsbehoeften door een weloverwogen aanbod van activiteiten waarbij we als bronnenboeken de methodes Schatkist en Wereld in Getallen gebruiken. Tevens gebruiken we "Rekenactiviteiten voor kleuters".

Vanaf groep 3 gaat het aanbod over in structurele, methodische opbouw van activiteiten van rekenen/wiskunde op basis van de methode Wereld in Getallen.

Wereld in Getallen biedt ruime mogelijkheden voor differentiatie, waarbij drie niveaus worden onderscheiden (minimum, basis en extra). De methode gebonden toetsen geven informatie over de vorderingen van de kinderen op het vlak van recent aangeboden inhouden. Met het Cito leerlingvolgsysteem volgen we de ontwikkeling gedurende halfjaarlijkse perioden. Ook de dagelijkse observaties tijdens het werken met en door kinderen vormen een bron om het onderwijsaanbod beter af te stemmen op de verschillende leerlingen.

9.2 Basisondersteuning

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode (Wereld in getallen) voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid. In de groep wordt op drie niveaus de lesstof verwerkt.

Het louter volgen van onze methode “Wereld in getallen” doet een deel van de leerlingen te kort. Dat heeft aanvullende ondersteuning nodig. Diagnosticerend onderwijzen helpt vroegtijdig problemen te signaleren en het aanbod beter af te stemmen. Deze leerlingen zijn gebaat bij extra onderwijstijd, extra instructie en het en het intensiever onder begeleiding van de leerkracht oefenen. Onze reken- en wiskundemethode biedt voldoende handreiking, aandachtspunten en materiaal om leerlingen alsnog de (minimum)doelen te laten verwerven.

9.3 Extra ondersteuning

Wanneer over een periode van zes maanden een leerling onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod (op basis van de methode) is aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig om de aard van de problemen beter in kaart te brengen.

Vaak wijst dit onderzoek uit dat de leerling in een of meer leerlijnen hiaten heeft of dat te snel is overgestapt naar een te hoog abstractieniveau. Het is belangrijk vast te stellen of er sprake is van een automatiseringsprobleem of een begripsprobleem. Begrip is vereist, voordat automatisering zich duurzaam ontwikkelt.

Wanneer de bron van de problemen is vastgesteld kan met behulp van een individueel arrangement gewerkt worden aan ontbrekende of zwakke schakels in de verschillende leerlijnen. Voor een deel kan gebruik gemaakt worden van onderdelen van de gebruikte methode. We zetten als het ware een stap terug en nemen een deel van de leerlijn nogmaals door. Ook staan hulpmaterialen als Maatwerk ter beschikking om tijdelijk extra accent te leggen op onderdelen van leerlijnen binnen de verschillende domeinen. Eén en ander leggen we vast in het handelingsgerichte groeidocument, in samenspraak met ouders / verzorgers. Voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben gebruiken we o.a. Het ‘Pluswerkboek’ uit de rekenmethode Wereld in getallen. Hiernaast kennen wij ook de mogelijkheid om te werken met o.a. ‘Kien’ en ‘Contractwerk’, hierbij gaat het niet alleen om het ontwikkelen van rekenvaardigheid. Het werken met diverse oplossingsmethodieken wordt hier gestimuleerd, leerlingen verwerven hier nieuwe vaardigheden voor het oplossen van probleemstellingen.

10. Grenzen aan ondersteuning

De Fontein besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van uw kind met een bijzondere ondersteuningsvraag. Ouders worden proactief betrokken en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op.

Echter, we blijven een reguliere basisschool die tegen grenzen van ondersteuning kan oplopen. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- Een leerling niet meer te sturen is;
- Een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is;
- Er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is;
- Een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen;
- Een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep.

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is, gaan we over naar het niveau van boven schoolse ondersteuning, zoals al eerder aangegeven.

11. Professionalisering

De Fontein streeft er voortdurend naar de basiskwaliteit van de leerkrachten zo hoog mogelijk te houden. De school is voortdurend in beweging. Het nascholingsplan dat jaarlijks in overleg met de directie wordt vastgesteld ontstaat door gesprekken, observaties, collegiale ondersteuning, overleg met andere scholen, eigen behoeften en de behoeften van de school. Bij het ondernemen van professionaliseringsactiviteiten richten wij niet alleen de aandacht op de 'klassieke drie onderwerpen' : Taal, Rekenen en Gedrag.

Vanuit een breed onderwijsaanbod wordt er ook gewerkt aan professionalisering op het gebied van Natuur-, wetenschap- en techniekonderwijs. Hiervoor wordt gerichte scholing gevolgd. Voor de onderbouwgroepen wordt gerichte scholing gevolgd op het gebied van 'spelend leren'. Voor individuele scholing ligt het de nadruk op de toepasbare waarde voor de school en haar onderwijs. Met het oog op de toekomst en de certificering van de leerkrachten in het Lerarenregister zijn de leerkrachten zelf verantwoordelijk voor het bijhouden en ontwikkelen van hun bekwaamheidsdossier.

Aanwezige expertise personeel

- Op De Fontein is de directeur getraind tot coach in het voeren van effectieve gesprekken met ouders / verzorgers, teamleden en kinderen. Tevens is in mei 2016, wederom, het diploma 'Schoolleider 2.0.' behaald.
- De Intern Begeleider heeft de opleiding 'Speciaal Onderwijs gevolgd' en is de 'kanjercoördinator' , dit staat gelijk aan 'anti-pest coördinator'.
- De Intern Begeleider heeft de opleiding tot dyslexie-specialist.
- Eén leerkracht heeft de opleiding tot orthopedagoog gevolgd
- Eén leerkracht is gecertificeerde leerkracht op kunst- en cultuur gebied. (ICC-er)
- Twee leerkrachten houden zich bezig met ICT. Hiervoor worden regelmatig trainings- en studiebijeenkomsten gevolgd. Zij informeren het team en zorgen voor een up-to-datesysteem. □

- Binnen de school zijn drie (3) onderwijsassistenten werkzaam, het meeste begeleidingswerk wordt uitgevoerd in de eigen groep waarbij groepsleerkracht en onderwijsassistent beiden de ondersteuning verlenen. Eén onderwijsassistent houdt zich specifiek bezig met het begeleiden van leerlingen met een 'vluchtelingenstatus', deze leerlingen worden begeleid op het verwerven van woordenschat en krijgen extra instructie op de overige schoolvakken.
- Binnen de school hebben leerkrachten de taak als rekencoördinator, leescoördinator en taalcoördinator zij hebben hier een opleiding voor gevolgd en zijn gecertificeerd.
- De groepsleerkrachten zijn gecertificeerd Kanjertrainer en volgen de verplichte nascholing. Dit schooljaar 2018-2019 volgen alle leerkrachten, voor het tweede jaar, een opleiding/training voor het werken volgens het 'EDI-model' (Effectief Directe Instructie) gegeven door de OBD.
- De groepsleerkrachten van de kleutergroepen hebben de opleiding tot herkenning van logopedische problematieken gevolgd. Tevens volgen zij, voor het tweede jaar, de opleiding/training 'Spelend Leren' gegeven door de OBD, dit jaar ligt hier de nadruk op rekenactiviteiten.

Tenslotte Mocht u na het lezen van dit schoolprofiel nog vragen of opmerkingen hebben, neem dan contact met ons op. Wij gaan graag met u in gesprek!

Jaap Hus – directeur

De Fontein oktober 2018

Schooljaarverslag: Inzet ondersteuningsgelden vanuit het SWV
Schooljaar: 2017-2018

1	Naam school:	PCBS De Fontein
2	Aantal leerlingen per 01-10-2017:	248
3	Beschikbaar budget voor Interne Begeleiding € 95,- per leerling. Hierbij is €5,- inbegrepen voor afstemming voorschoolse voorziening. (aantal leerlingen op genoemde teldatum x € 95,-)	248 x € 95,- = € 23560,-
4	Werkelijk ingezet budget voor Interne Begeleiding (basis wtf)	€ 59392,-
5	Beschikbaar budget voor Onderwijs Assistent € 65,- per leerling. (aantal leerlingen op genoemde teldatum x € 65,-)	248 x € 65,- = € 16120,-
6	Werkelijk ingezet budget voor Onderwijs Assistent (basis wtf)	€ 18083,-
7	Aantal leerlingen specifiek begeleid door OA. (dit op basis van een geaccordeerd 'arrangement' door de orthopedagoog.	12
8	Aantal leerlingen waarvoor extra aanvullende middelen zijn aangevraagd. (wanneer het 'standaard budget' van € 65,- per leerling niet meer toereikend is)	geen

3. Alle leerlingen per teldatum (berekening 'leerlingewicht' niet nodig)
4. Op school specifiek personeelsoverzicht is bedrag te vinden.
5. Alle leerlingen per teldatum (berekening 'leerlinggewicht' niet nodig)
6. Op school specifiek personeelsoverzicht is bedrag te vinden.
7. Deze leerlingen zijn besproken in het OT. Voor deze leerlingen wordt altijd een Groeidocument opgesteld.
8. Deze leerlingen dient men aan te melden bij BRON

NB. Vragen 4 en 5 worden gesteld om te laten zien dat er vaak een grotere benoeming voor Interne Begeleiding of Onderwijs Assistent gehanteerd wordt door een school. M.a.w. De school 'past bij' uit eigen formatie.